

28.10.2020

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Business Finland on osallistunut hallituksen esitysluonnoksen valmisteluun työ- ja elinkeinoministeriön asettamassa työryhmässä vuoden 2020 aikana. Business Finland pitää lausunnolla olevaa ehdotusta kannatettavana ja perusteltuna, sillä ehdotuksessa on täsmennetty erityisesti Business Finland Oy:n julkisia hallintotehtäviä ja selkiytetty tällä tavoin viranomaistehtäviin keskittyvät rahoituskeskuksen tehtävät Business Finland Oy:n hoitamista operatiivisista asiakaspalvelun tehtävistä. Yhtiön julkisiin hallintotehtäviin kuuluisi myös Suomen edustaminen kansainvälisissä järjestöissä ja organisaatioissa. Vastaavasti virkavastuun- ja vahingonkorvausvastuun soveltaminen yhtiössä on täsmennetty.

Yhtiön toimivaltaan kuuluvien valtionavustuspäätösten enimmäismäärän tarkennettu määrittelyn täsmentäminen samoin kuin yhtiön mahdollisuus elinkeino- ja ympäristöpoliittisten valtionavustusten myöntämiseen ovat kannatettavia ehdotuksia.

Yhtiön oikeus kerätä ja analysoida tietoa sekä arvioida rahoitussuunnitelmia

Tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan toiminnan kannalta on oleellista, että Business Finland Oy:llä on selkeästi laissa säädetty oikeus kerätä, arvioida ja analysoida markkinoita sekä rahoituskeskuksen että yhtiön asiakkaita sekä näiden hankkeita koskevia tietoja sekä tehdä näihin tietoihin liittyviä selvityksiä myös rahoituskeskuksen rahoitustoimintaan liittyen. Yhtiön näihin tehtäviin niiden liittyessä rahoituspäätösten valmisteluun joko yhtiössä tai rahoituskeskuksessa on ulotettu virkavastuu ja vahingonkorvausvastuu.

Perusteluihin olisi kuitenkin selkeyden vuoksi syytä lisätä tarkennuksena, **että tietojen kerääminen ja analysointi on julkinen hallintotehtävä siltä osin kuin tietojen kerääminen ja tallentamisen yhteydessä voidaan todeta liittyntä jo olemassa olevaan rahoitushakemukseen tai muulla tavoin on ilmeistä, että kerättyä tai analysoitua tietoa käytetään jatkossa rahoitushakemuksen valmistelussa tai päätöksenteossa.** Tarkennus on tarpeellinen mm. siitä syystä, että tietojen kerääjällä tulee olla tehtävää tehdessään tiedossa, kuuluuko tehtävä virka- ja vahingonkorvausvastuun piiriin, jotta ei syntyisi tilannetta, että tietojen keräämisen jälkeen takautuvasti henkilöön voisi kohdistua em. vastuu. Kuten luonnoksessa on todettu, yhtiöllä on asiakkaita noin 10.000, joista vain osasta tulee rahoituskeskuksen asiakkaita. Myöskään kaikki asiakkaat, joista on kerätty asiakas- ja markkinatietoa eivät ole yhtiön rahoitusasiakkaita, vaan voivat olla yhtiön muiden palvelujen piirissä. Tietoja kerätään ja analysoidaan siten myös muuhun tarkoitukseen kuin rahoitusasioiden valmisteluun.

28.10.2020

Yhtiön suorittama palvelutarpeen kartoitus ja neuvonta

Luonnoksessa on ehdotettu, että yhtiö voi tehdä asiakkaiden palvelutarpeiden kartoitusta ja antaa Business Finlandin palveluita koskevaa neuvontaa myös rahoituskeskuksen rahoitustoimintaan liittyen. Yhtiö voisi siten antaa myös rahoituspalveluista yksityiskohtaisempaa neuvontaa asiakkaille, millä tarkoitetaan kertomista tarkemmista rahoituspalveluiden kriteereistä ja tarjoamalla asiakkaille tietoa asiakkaan hankkeen kannalta relevanteista tiedon ja osaamisen lähteistä. Tämän neuvonnan osana yhtiön palveluksessa oleva henkilö voi esittää kerätyn asiakas- ja markkinatiedon asiantuntija- arvion ja näkemyksen siitä, miten realistisia asiakkaiden tekemät suunnitelmat ovat suhteessa nykyiseen ja tulevaan markkinatilanteeseen. Yhtiöllä on yhtiössä tuotettavan palvelutarjoaman johdosta tarjota sellaista asiantuntemusta valmistelun tueksi, jota rahoituskeskuksella ei ole. Toimintatavalla parannetaan hankkeiden laatua ja lisätään julkisen rahoituksen vaikuttavuutta tarkoituksenmukaisella tavalla, kun asioita ei tehdä päällekkäin eri organisaatioissa ja arvioissa käytetään parasta saatavilla olevaa asiantuntemusta. Ehdotetut muutokset selkiyttävät Business Finlandin toimintaa ja samalla tuovat selkeyttä kahden organisaation tehtäviin ja vastuisiin.

Tarkoituksenmukaisuus

Business Finland Oy hoitaa erityisesti asiakasrajapintaan liittyviä tehtäviä ja näin ollen yhtiöllä on sellaista erityisosaamista markkinoista, jollaista rahoituskeskuksessa ei ole. Rahoituskeskuksella on tarve hyödyntää yhtiön asiantuntemusta, jota se tarvitsee valmistellessaan rahoituspäätöksiä. Päätösvalta on kuitenkin kokonaisuudessaan rahoituskeskuksella. Business Finlandin näkemyksen mukaan ehdotuksessa säädetty mahdollisuus hyödyntää yhtiön asiantuntemusta markkinoista rahoituspäätösten valmistelussa on ennen kaikkea huolellista valmistelua. Rahoituspäätösten valmistelussa pitää selvittää kaikki asiaan vaikuttavat seikat ja jos ajantasainen ja virkavastuulla kerätty ja analysoitu tieto on valmistelussa käytössä, toteutuu myös yleisesti valmistelulle asetettu edellytys asian huolellisesta ja perusteellisesta selvittämisestä. Vaikka rahoituskeskus hyödyntää yhtiön tietoja ja asiantuntemusta, menettely ei tarkoita päätösvallan siirtämistä rahoituskeskuksesta yhtiöön. Kuten ehdotuksessa on todettu, niin perustuslakivaliokunta on arvioidessaan tarkoituksenmukaisuuskriteerin täyttymistä kiinnittänyt huomiota tehtävässä tarvittavaan erityisosaamiseen ja resursseihin.

Business Finlandin toiminnan kannalta olisi toivottavaa, että ehdotetut muutokset voidaan saada voimaan heti vuoden 2021 alusta alkaen.

Executive Director

Ari Grönroos

Senior Director

Marianne Asikainen

BUSINESS FINLAND

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
This document is digitally signed.

Dokumentin otsikko / Document title: Lausunto BF-lain muuttamisesta

Asian tunnus / Case number: BFRK/23/060/2020
Dokumentin tunnus / Document number: 30006203

ALLEKIRJOITUKSET / SIGNATURES

Allekirjoittaja / Signatory: Asikainen Marianne (marianne.asikainen@businessfinland.fi)
Allekirjoitusajankohta / Signature time: 28.10.2020 11:03 UTC

Allekirjoittaja / Signatory: Grönroos Ari (ari.gronroos@businessfinland.fi)
Allekirjoitusajankohta / Signature time: 28.10.2020 11:09 UTC